

...

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Mf.I.40.001/2024/8.

A felperes:

felperes neve (címe)

A felperes pártfogó ügyvédje:

pártfogó ügyvéd neve (címe)

Az alperes:

alperesi kft neve (székhelye)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Keszericze Bernadett kamarai jogtanácsos (címe)

A per tárgya:

Munkáltató kártérítési felelőssége

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szegedi Törvényszék 4.M.70.249/2020/119.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés sorszáma:

Az alperes 4.M.70.249/2020/122.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit részben, az alábbiak szerint megváltoztatja.

A felperesnek kártérítés jogcímén járó összeget 256 319 (kettőszázötvenhatezer-háromszáztizenkilenc) forintra, míg a sérelemdíj jogcímén járó összeget 700 000 (hétsszázezer) forintra, és azoknak az elsőfokú ítélet szerinti tartamú és mértékű késedelmi kamatára leszállítja.

A felperes által az alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 257 175 (kétszázötvenhétezer-százhetvenöt) forintra felemeli.

A felperes pártfogó ügyvédje díjának felperes által viselendő részét 81 %-ra felemeli, míg az alperes által viselendő részét 19 %-ra leszállítja.

Az alperes által az államnak fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 57 000 (ötvenhétezer) forintra leszállítja, míg az állam terhén maradó elsőfokú eljárási illeték összegét 243 000 (kettőszáznegyvenháromezer) forintra felemeli.

Az alperes által az állam javára fizetendő állam által előlegezett költség összegét 208 593 (kettőszáznyolcezer-ötszázkilencvenhárom) forintra leszállítja, míg az állam terhén maradó állam által előlegezett költség összegét 889 264 (nyolcszáznyolcvankilencezer-kettőszázhatvannégy) forintra felemeli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a felperes pártfogó ügyvédjének a fellebbezési eljárásban felmerült díja viselésére 13 %-ban a felperes és 87 %-ban az alperes köteles.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az esedékesség napjáig az államnak – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Illetékbevételi számlájára – 66 560 (hatvanhatezer-ötszázhatvan) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Megállapítja, hogy 9 946 (kilencezer-kilencszáznegyvenhat) forint fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A tényállás

[1] A felperes a (büntetésvégrehajtási intézet neve)-ben tölti szabadságvesztés büntetését, amely során a felperest 2013. október 28. napjától fogvatartotti munkáltatási jogviszony keretében egyszerű ipari foglalkozású (betanított munkás) gépkezelőként foglalkoztatta az alperes a faipari üzemében.

[2] A felperesnek 2019. február 11. napján 710x65x29 mm-es bükk előmart fűrészáruból ágylécet kellett gyártania oszlopos marógéppel, munkáját egy fő fogvatartott segítette. A felperes az oszlopos marógép beállításakor a méretre előmart faléceket egyesével adagolva az előtoló segítségével a géptengelyen beállított, rögzített szerszámmal lécekre vágta, az oda segítségként beosztott fogvatartott a léceket elszedte, rakásolta, válogatta. Az egyik előmart munkadarabból megmunkálás, átengedés közben anyaghiba miatt egy lécc eltört, és a tört rész visszavágódott, miközben a felperes – szabályt szegve – a kezével olyan mozdulatot tett, hogy az a kivágódó faanyag útjába került. Ennek következtében a felperes a jobb kéz IV. ujjának alapperc fejecsen ízfelszínre terjedő – a feszítő ín sérülésével járó – darabos törését, továbbá a jobb kéz IV. ujj testközeli ujjperc ízület felett repesztett hámsérülését szenvedte el.

[3] A sérülés miatt a felperest 2019. február 12. napjától 2019. október 01. napjáig felmentették a munkavégzés alól, így elesett fogvatartotti jövedelmétől 284 799 forint összegben.

[4] A baleset következtében a felperesnél a jobb IV. kezujj ízületeiben mérsékelt mozgásbeszűkültség, az ujj kézhati felszínén érzészavar alakult ki, amely mellett az ujj hosszbeli rövidülése észlelhető.

[5] A felperes 2019. október 16. napján 5 000 000 forint kártérítés megfizetése iránt bejelentett igényét az alperes a 2019. december 13. napján kelt (határozatszám)/2019. számú határozatával elutasította.

A felperes keresete és az alperes védekezése

[6] A felperes keresetében 284 799 forint kártérítés és annak 2019. október 16. napjától számított késedelmi kamata, valamint 4 715 201 forint sérelemdíj és annak 2019. február 12. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[7] Előadta, a munkavégzés során érte baleset, amelynek oka elsősorban nem a felperes által megmunkált és balesetet okozó munkadarab korhadtsága volt, hanem az, hogy az alperes által üzemeltetett marógép nem volt megfelelő műszaki állapotban, illetve az a szükséges munkavédelmi berendezésekkel, például a munkadarab visszacsapódása ellen védő lemezekkel nem volt ellátva. Álláspontja szerint marógép üzemeltetése a fokozott veszéllyel járó tevékenységek körébe tartozik, ezért az alperes a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:535. § (1) bekezdés alapján a munkabaleset következményeiért objektív felelősséggel tartozik. Állította, a baleset bekövetkezésében nem hatott közre.

[8] Kártérítés iránti igényeként a 2019. február 12. napjától 2019. október 01. napjáig terjedő időre vonatkozó elmaradt jövedelmét jelölte meg 284 799 forint összegben.

[9] A sérelemdíj iránti követelését arra alapította, hogy az ujjainak maradandó fogyatékossgal járó törése miatt sérült a Ptk. 2:43. § a) pont szerinti testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi joga. A sérelemdíj összegszerűsége kapcsán hivatkozott arra, egész további élete idejére a mindennapi életben, a háztartási munkában, a szabadidő eltöltésében (fafaragás), illetve a munkavégzésben is akadályoztatva lesz, jövőbeli munkavállalása elnehezült.

[10] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

[11] Érvelése szerint a fogvatartotti munkáltatási jogviszony egy jogszabályon alapuló szerződés a büntetés-végrehajtási szerv (a továbbiakban: bv. szerv) és a fogvatartott között, ezért a Ptk. 6:142. §-ában szabályozott felelősségi alakzat alkalmazandó. Vitatta a kártérítési felelősség jogalapját, mivel munkavédelmi vagy egyéb szabályt nem sértett meg, és felróhatóság sem terheli. A baleset bekövetkezte a felperes figyelmetlenségére vezethető vissza, ugyanis a felperes korhadt, sérült lécezt helyezett be a kifogástalanul működő gépbe, munkavédelmi kesztyű nélkül. Utalt arra, rendelkezik faipari biztonsági szabályzattal, amelynek 3.2.12. pontja alapján a munkavállaló köteles a részére kiadott gépet, szerszámot, munkaeszközt, anyagot ellenőrizni, és az esetleges, általa észlelt hibát vezetőjének azonnal jelenteni, valamint hibás gépet használnia tilos. A felperes pedig a baleset előtt nem jelezte vezetőjének sem a faanyag hibáját, sem a marógéppel kapcsolatos kifogásait.

[12] Megítélése szerint a felperes közrehatása a veszélyes üzemi felelősség szabályainak alkalmazása esetén is a kártérítési felelősség alóli mentesülését eredményezi. Ennek hiányában kármegosztásra alapot adó felróható felperesi közrehatásnak tartotta – egyebek mellett – azt, hogy a felperes a baleset bekövetkeztekor nem megfelelő helyen tartózkodott, és a műtéti kezelést visszautasította.

[13] Kitért arra, a felperesnek elmaradt jövedelem miatt kára nem is keletkezhetett, mivel a fogvatartotti munkáltatási jogviszony nem jelent munkáltatási kötelezettséget a bv. szerv számára, míg a sérelemdíjnak a felperes által megjelölt összege nem indokolt.

Az elsőfokú ítélet

[14] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 284 799 forint kártérítést és annak 2009. október 16. napjától járó késedelmi kamatát, valamint 800 000 forint sérelemdíjat és annak 2019. február 12. napjától járó késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 247 650 forint perköltséget. Megállapította, a felperes pártfogó ügyvédje díját 78 %-ban a felperes, 22 %-ban az alperes viseli. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az államnak 66 000 forint eljárási illeték és 238 656 forint állam által előlegezett költséget. Megállapította, 234 000 forint eljárási illeték és 846 143 forint állam által előlegezett költség az állam terhén marad.

[15] Határozatának indokolása szerint a felperest a perbeli baleset a bv. szervnek minősülő alperesnél történő munkáltatás során érte, ezért a jogvitát a Ptk. szabályai alapján bírálta el. Részletesen kifejtette, a szerződés általános szabályai között szereplő, a szerződésből eredő kárfelelősségre vonatkozó rendelkezések a felperesre, mint bv. szervnél foglalkoztatottra nem alkalmazható, és a kártérítési felelősség fennállásának feltételeit a Ptk. fokozott veszéllyel járó tevékenységért való felelősség szabályai alapján kellett vizsgálni. Ennek kapcsán nem talált megállapíthatónak a fokozott veszéllyel járó tevékenységi körén kívül eső olyan elháríthatatlan okot, amely a Ptk. 6:535. § (1) bekezdése szerint az alperes felelősség alóli mentesülését eredményezte volna.

[16] Úgy ítélte, a felperes felróhatóan nem hatott közre a kár bekövetkeztében, mivel a kellő gondosságot nem mulasztotta el, a megmunkálendő anyagot megvizsgálta, a hibás anyagot félretette, míg a balesetet okozó fadarab hibájának, göcsösségének észlelhetősége nem volt bizonyított. Ezért kármegosztást nem alkalmazott, és a balesettel összefüggésben keletkezett jövedelemkiesést a kereseti kérelemben foglalt összeggel egyezően határozta meg, figyelemmel arra is, hogy a felperest okirattal igazoltan orvosi javaslatra a baleset miatt mentették fel a munkavégzés alól.

[17] Megállapította, a balesettel összefüggésben sérült a felperes egészséghez való joga, amely következtében az alperes sérelemdíj megfizetésére köteles. A sérelemdíj összegének meghatározásakor figyelembe vette, hogy a felperesnek a jobb kéz IV. ujjának mérsékelt mozgás beszűkültségével, a kézhati felszínen jelentkező érzészavarral járó, az ujj enyhe fokú hosszbeli rövidülését eredményező maradandó egészségkárosodása keletkezett. A felperes állapota végleges, abban sem műtéti, sem konzervatív kezeléssel javulása nem

várható. A jobb kéz IV. ujj még betöltött funkciója és az esztétikailag ép és megmaradt ujj alapján a felperes balesetből eredő egészségkárosodása 4 % össz-szervezeti egészségkárosodásként minősíthető. Az igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján ugyanakkor a balesettel összefüggő munkaképesség csökkenés a felperesnél nem volt igazolható, és a jobb kéz IV. ujjának mérsékelt mozgás beszűkülése a felperes önellátó, kiszolgáló képességét nem befolyásolja. Az elszenvedett sérülés csupán a művészi, aprólékos fafaragásban akadályozhatja a felperest enyhe fokban. Mindezek alapján 800 000 forint összegű sérelemdíjat tartott szükségesnek a felperest ért immateriális sérelmek kompenzálására.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[18] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, elsődlegesen annak részbeni megváltoztatását és a vagyoni kártérítés összegének 28 478 forintra, míg a sérelemdíj összegének 100 00 forintra való leszállítását, másodlagosan a másodfokú bíróság által esetlegesen észlelt eljárási szabálysértés esetére az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás és új határozat hozatalára utasítását kérte. Álláspontja szerint a felperes a munkafolyamat során nem a megfelelő helyen tartózkodott, és a hibás faanyag mellett ez is a baleset közvetlen okozója volt. A felperes szándékos elhatározásból, mérési feladatok elvégzése érdekében tartózkodott a biztonsági előírásokat megszegve az adagolt faanyag mögött, amely magatartása felróhatóan közrehatott a baleset bekövetkeztében. Kiemelte, a felperes lényegében elismerte a biztonsági előírásnak nem megfelelő helyen történő tartózkodást és mozdulatsort. Az eljárás során ugyanis elmondta, hogy mérésre készülve a kezét felemelte, és ezért maga is elképzelhetőnek tartotta, hogy emiatt találhatta el a kezét a kivágódó fadarab.

[19] Hivatkozott továbbá arra, a baleset bekövetkezte után a felperes nem egyezett bele a műtéti beavatkozás elvégzésébe, így magatartásával felróhatóan negatívan hatott közre sérült ujjá gyógyulásában. Az igazságügyi orvosszakértői vélemény is alátámasztotta, hogy a műtéti ellátás és az együttműködés hiánya enyhe mértékben szerepet játszott a maradandó károsodás kialakulásában. Véleménye szerint ezért a kártérítés tekintetében a felperesre terhesebben 90 %-os mértékű kármegosztás alkalmazásának van helye, míg a sérelemdíj összegét 100 000 forintban tartotta arányosnak az elszenvedett sérelemmel. Megjegyezte, az elsőfokú bíróság a sérelemdíj összegének indokoltságát nem fejtette ki és eseti döntésekkel nem támasztotta alá.

[20] A felperes ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Előadta, pontosan tudta, hogy a munkavégzés közben hol kell állnia, a szükséges mérésre készülve, maga ugyan jó helyen állt, azonban a kezével olyan mozdulatot tett, hogy az egy pillanatra éppen a kivágódó anyag útjába került. Ezt a rossz kézmozdulatot ugyanakkor olyan csekély szabályszegésnek tekintette, amely nem értékelhető kármegosztást eredményező felróható magatartásként. Hangsúlyozta, az igazságügyi orvosszakértő kiegészítő szakvéleményében kitért arra, hogy a sérülés jellegére tekintettel teljes gyógyulás nem volt várható. Ezért a műtéti kezelés visszautasítása nem rontotta a gyógyulás esélyét. Utalt arra, az alperes által megjelölt mértékű kármegosztás a veszélyes üzemi kárfelelősség szabályrendszerének a kiüresítését eredményezné.

Az ítéltábla döntésének indokai

[21] A fellebbezés részben alapos.

[22] A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 370. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a fellebbezés 371. § (1) bekezdésben megjelölt tartalmi követelményei körében előadottak. E jogszabályi rendelkezésből következik, hogy korlátot nemcsak az képez, hogy a fellebbező milyen tartalmú másodfokú döntést kér, hanem az is, hogy melyik eljárási vagy anyagi jogszabály megsértésére hivatkozik.

[23] Az alperes fellebbezésében eljárási szabálysértést nem jelölt meg, azt az ítéltábla sem észlelt, ezért a felülbírálat keretében – figyelemmel a fellebbezés indokaira – az ítéltábla egyrészt a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja szerinti felülbírálati jogkörben eljárva vizsgálta, hogy a felperes közrehatását megalapozó körülményt érintően a tényállás módosításának van-e helye, másrészt vizsgálta a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálati jogkörben a kármegosztás alkalmazhatóságát, míg a Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontja szerinti felülbírálati jogkörben a sérelemdíj összegszerűségét.

[24] A másodfokú eljárásban nem volt vitatott, hogy a felperes 2019. február 11. napján bekövetkezett balesete esetében az alperes kártérítési felelősségét a Ptk. fokozott veszéllyel járó tevékenységért fennálló felelősségre vonatkozó szabályai szerint kell elbírálni, mint ahogyan az sem, hogy nem áll fenn a fokozott veszéllyel járó tevékenység körén kívül eső olyan elháríthatatlan ok, amely miatt az alperes a felelősség alól mentesülne. Ugyancsak nem támadta az alperes fellebbezéssel az elsőfokú bíróságnak azt a megállapításait, miszerint az alperes kártérítés felelőssége és a felperes egészséghez fűződő személyiségi jogának megsértése miatt sérelemdíj fizetési kötelezettsége áll fenn. Ezért ezek a másodfokú eljárásban is irányadók voltak, azokat az ítéltábla nem bírálhatta felül. Az alperes ugyanakkor fellebbezésében hivatkozott a felperes felróható közrehatására, és kármegosztás alkalmazását, valamint a sérelemdíj összegének leszállítását kérte.

[25] A Ptk. 6:537. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy az üzembentartónak nem kell megtérítenie a kárt annyiban, amennyiben az a károsult felróható magatartásából származott. A kármegosztásnál a tevékenység fokozottan veszélyes jellegét az üzembentartó terhére kell figyelembe venni. E jogszabályi rendelkezés alkalmazásakor abból kell kiindulni, hogy a veszélyes üzemi felelősség szabályai alapján a károkozó felelőssége objektív, de a károsultnak is viselnie kell a felróható magatartásának következményeit; ez pedig abban áll, hogy csökken a károkozó felelősségének következménye, vagyis felelősség-, illetőleg kárcsökkentés történik. Ilyen esetben nem a két fél vétkességét kell összevetni, hanem azt kell megállapítani, hogy a károsult milyen mértékben okozta a kárt (BH2015. 36.II.). A kármegosztásnak a Ptk. 6:525. § (2) bekezdésének általános szabályától eltérően ebben az esetben tehát nincs szükség az üzembentartó – vagy helyette a tényleges károkozó – magatartása felróhatóságának vizsgálatára, amennyiben ilyen fennáll, az az üzembentartó számára – a fenti korrekciós szabálytól is függetlenül – terhesebb kármegosztás alkalmazását

indokolja. A kármegosztás kizárólag összecszerűen meghatározható károknál alkalmazható, így a sérelemdíj esetében nem, ugyanakkor annak összegénél a sértett esetleges közrehatása mérlegelhető (BH2021. 49.).

[26] Az alperes fellebbezésében a felperes közreható magatartását egyrészt arra alapította, hogy a felperes nem megfelelő helyen tartózkodott, amely hiányában a faanyag visszacsapódásakor nem szenvedett volna el sérülést. A felperes az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatában elképzelhetőnek tartotta, hogy a kezét annak felemelése miatt eltalálhatta a kivágódó fadarab (M.70.249/2020/87. számú jegyzőkönyv 7. oldal 5. bekezdés). Ez azonban – az alperes fellebbezési álláspontjával szemben – nem jelenti azt, hogy a felperes elismerte volna a balesteben való közrehatása tényét. A felperes fellebbezési ellenkérelmében ugyanakkor elismerte, hogy – bár álláspontja szerint jó helyen állt, de – kezével mérésre készülve olyan mozdulatot tett, hogy az egy pillanatra a kivágódó faanyag útjába került, és ez a rossz kézmozdulata szabályszegésnek minősül. Ezt a felperesi nyilatkozatot a Pp. 364. §-a alapján alkalmazandó Pp. 221. § (1) bekezdés b) pontja értelmében az ítéltáblának figyelembe lehetett és kellett vennie. Erre figyelemmel az ítéltábla a tényállást módosította azzal, hogy a felperes – szabályt szegve – a kezével olyan mozdulatot tett, hogy az a kivágódó faanyag útjába került. Miután ez a magatartás a felperes által is elismerten szabályszegés volt, és enélkül a felperes baleste nem következett volna be, azt a felperes felróható károsulti közrehatásaként kell értékelni.

[27] Nem értett egyet ugyanakkor az ítéltábla az alperesnek azzal a fellebbezési érvelésével, miszerint a műtéti beavatkozás visszautasításával is felróható magatartást tanúsított a felperes. Lényeges, hogy a felperes a műtét elkerülésével nem a kezelést utasította vissza, csupán annak egy másik, műtéten kívüli módját választotta. Ez pedig nem róható fel neki, hiszen nem elvárható, hogy bárki kockázatot mindig magában rejtő műtét alá vesse magát, ha a kezelés más formája is hasonlóan javíthat állapotán. Kétségtelen, az igazságügyi orvosszakértő a szakvéleményében és a kiegészítő szakvéleményében megállapította, hogy a műtét esetében az egészségkárosodás 4 %-nál kevesebb – 2-3 % – lett volna, azonban utalt arra is, hogy a törés jellegére való tekintettel a teljes gyógyulás nem volt várható. A műtét után az egészségkárosodás százalékos mértékben csupán minimálisan lett volna kedvezőbb, a szakértő nem is nyilatkozott arról, hogy ez az ujjak funkciójában is kedvezőbb változást eredményezett volna. A műtéttől tehát nem volt várható a konzervatív kezeléshez képest lényeges javulás, így a műtét visszautasítása nem jelenti a felperes felróható magatartását.

[28] A felperes részéről tehát felróható közrehatás kizárólag azon magatartás miatt volt megállapítható, hogy a kezét a kivágódó faanyag útjába helyezte. Ez pedig a Ptk. 6:537. § (1) bekezdése szerinti kármegosztásra ad alapot. A felperes felróhatósága azonban kisebb fokú, csupán egy enyhe gondatlansággal kivitelezett rossz kézmozdulatból eredt, amely mellett jelentősége volt a Ptk. 6:537. § (1) bekezdésének második mondata értelmében az alperes által folytatott tevékenység fokozottan veszélyes jellegének, amit az alperes terhére kellett figyelembe venni. Ezért az ítéltábla az alperesre terhesebb 90-10 % arányú kármegosztás alkalmazását tartotta indokoltnak. Ez pedig a kártérítésként járó elmaradt jövedelem összegének leszállítását eredményezte 256 319 forintba.

[29] Az ítéltábla a továbbiakban a Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontja szerinti felülbírálati jogkörében a sérelemdíj összecszerűségét vizsgálta.

[30] A Ptk. 2:52. § (2) bekezdése értelmében a sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire – különösen a sérelemdíjra köteles személy meghatározására és a kimentés módjára – a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni, azzal, hogy a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges. Ugyanezen szakasz (3) bekezdése a sérelemdíj összecszerűségének a meghatározásához az eset összes körülményé-nek figyelembe vételét írja elő a bíróságok számára azzal, hogy különösen a jogsértés súlya, ismétlődő jellege, a felróhatóság mértéke, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatása kap jelentőséget. A sérelemdíj összecszerűségének meghatározásakor figyelembe kell venni, hogy a sérelemdíj mint a személyiségi jogsértés egyik lehetséges szankciójának a funkciója kettős: egyrészt az okozott hátrány kompenzációjaként a jogsértő és a személyiségi jogában sértett személy viszonyában kifejezett anyagi kárpótlás, másrészt emellett magánjogi büntetésnek is tekintendő a hasonló jogsértések megelőzésének céljával (Kúria Pfv.IV.20.464/2018/8. szám). Mindezen körülmények együttes figyelembevételével kell az adott esetben a fél javára megítélhető sérelemdíj mértékét meghatározni.

[31] Az elsőfokú bíróság ítéletében – az alperes fellebbezési állításával ellentétben – számba vette a sérelemdíj összecszerűségét meghatározó szempontokat (elsőfokú ítélet [68]-[70] bekezdései). Ezeket az alperes fellebbezésében nem sérelmezte, csupán arra hivatkozott a felperes közrehatásán túlmenően, hogy az elsőfokú bíróság a sérelemdíj összegét eseti döntésekkel nem támasztotta alá. Kétségtelen, a sérelemdíj összegének meghatározása során a más ügyekben hozott döntéseket is értékelni kell, de ez kizárólag az összehasonlításra alkalmas – a lényeges tényállási elemekben hasonlóságot mutató – döntésekre vonatkozik. (a nem vagyoni kártérítés kapcsán hasonlóan: Kúria Pfv.III.22.392/2016/6.). Emellett tekintettel kell lenni arra is, hogy az összehasonlítás alapjául szolgáló ítéletek nem bizonyítékok, azok nem megfelelő értékelése nem jelenti a Pp. 279. § (1) bekezdésének sérelmét (Kúria Pfv.III.20.279/2018/4. szám). Ez egyben azt jelenti, hogy a bírói gyakorlatban formálódó értékszínvonal a kártérítési összeg meghatározásának csak a nagyságrendi behatárolásához ad szempontot. A személyiségi jogsértések és hátrányos következményei különbözőségei nem teszik lehetővé a kártérítési összegek ennél pontosabb összevetését. Az adott esetben az eljáró bíróságoknak nem azt kell megindokolniuk, hogy mennyiben tér el határozatuk más, korábbi döntésektől, hanem azt, hogy az adott ügy egyedi körülményei milyen összeg meghatározását indokolják (Kúria Pfv.III.20.210/2017/4. szám). Ezért önmagában nem teszi megalapozatlanná a sérelemdíj összegének mérlegelését, hogy azt az elsőfokú bíróság eseti döntésekkel nem támasztotta alá. Az alperes fellebbezésében pedig nem is jelölt meg olyan eseti döntést, amely a lényeges tényállási elemekben hasonló lenne.

[32] Figyelembe kellett venni ugyanakkor a sérelemdíj összege kapcsán, az elsőfokú bíróság által értékelt szempontokon túl, hogy a felperes a baleset bekövetkeztében felróható magatartásával közrehatott. E körben jelentősége volt annak, hogy a felperes magatartása csekély súlyú, viszont az alperes tevékenysége fokozottan veszélyes jellegű. Ezért az elsőfokú bíróság által is értékelt körülményekkel együtt az ítéltábla a sérelemdíj összegének 700 000 forintba történő leszállítását tartotta indokoltnak.

[33] Az alperes fellebbezésének részbeni eredményessége következtében a pernyertesség-pervesztesség aránya megváltozott, a felperes 19 %-ban tekinthető pernyertesnek. Ezért a felperes az alperes 250 000 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjából álló elsőfokú perkielégéből a pervesztességének arányához igazodóan 257 175 forintot köteles megfizetni, míg a felperes pártfogó ügyvédjének díját a felperes 81 %-ban és az

alperes 19 %-ban köteles viselni. Az alperes pedig a 81 §-os mértékű pervesztessége arányában köteles megtéríteni az elsőfokú eljárási illetékből 57 000 forintot és az állam által előlegezett költségből 208 593 forintot, míg 243 000 forint elsőfokú eljárási illeték és 889 264 forint állam által előlegezett költség marad az állam terhén.

[34] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, megfellebbezett rendelkezéseit a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint részben megváltoztatta, míg egyebekben helybenhagyta.

[35] A másodfokú eljárásban az alperes 13 %-ban lett pernyertes. Ezért az alperes a pervesztességének mértékéhez igazodóan köteles megfizetni a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján a tárgyi költségfeljegyzési jogra tekintettel előzetesen meg nem fizetett fellebbezési eljárási illetékből 66 560 forintot, míg a fennmaradó 9 946 forint a felperes munkavállalói költségkedvezménye folytán a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

[36] A felperes pártfogó ügyvédjének díja viseléséről az ítéltábla a Pp. 101. § (3) bekezdése alapján rendelkezett.

[37] Az alperes a másodfokú eljárási költségét a Pp. 81. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően nem számította fel, ezért arról az ítéltábla nem rendelkezhetett [Pp. 82. § (3) bekezdés].

[38] Az ítéltábla tájékoztatja az alperest, hogy

- az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018. számú illetékbevételei számlájára kell megfizetnie,

- megfizetése során közleményként fel kell tüntetni adóazonosító számát, valamint az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot.

Figyelmezteti az alperest, amennyiben az illetéket annak esedékességekor nem fizeti meg, az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései szerint késedelmi pótlékot kell fizetnie.

Szeged, 2024. április 26.

Dr. Szöllősiné dr. Tóth Zsuzsanna s.k.
s.k.

a tanács elnöke

Dr. Tolna András s.k.

előadó bíró

Dr. Telegdy Gergely

táblabíró

